

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati sa avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujce dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrta leta . . . gld. 3:30
Pol leta . . . „ 6:60 | En mesec . . . „ 1:10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrta leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | En mesec . . . „ 1:40

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Karikature.

Kranjci smo na svojo kmetijsko družbo lahko ponosni. Njej se je zahvaliti, da se je kmetijstvo v naši deželi čudovito povzdignilo in doseglo je lepe svoje uspehe z razmeroma jako skromnimi sredstvi. Naša kmetijska družba je središče vsega našega gospodarskega gibanja, in njeno delovanje nam jamči, da se bomo v kratkem v kmetijskem oziru smeli primerjati najnaprednejšim deželam.

Na slovenski zemlji imamo še več družin kmetijskih družb. Koroška ima svojo kmetijsko družbo, Štajerska ima svojo in tudi za tržaško okolico obstoji poleg mladega slovenskega društva tudi staro italijansko društvo v Trstu. A kakšne so te družbe? Da se jih Bog usmili!

Koroška kmetijska družba ne stori ničesar za povzdigo kmetijstva. Dočim na pr. kranjska kmetijska družba preskrbljuje svojim članom umetnih gnojil, galice, strojev ali semen po tako nizki ceni, kakor jih ni nikjer drugje dobiti, je koroška kmetijska družba Rothauerjevi banki prepustila zalogo umetnih gnojil, vsled česar jih morajo koroški kmetovalci veliko dražje plačevati,

nego jih plačujejo člani kranjske kmetijske družbe.

Družba ni v pravih rokah, zato se ne ozira na resnične koristi kmetovalcev, ampak pospešuje samo koristi posameznikov. Za slovensko prebivalstvo pa se že celo nič ne zmeni. Nastavila je pač slovenskega potovalnega učitelja, o katerem pravi, da „popolnoma zna domače slovensko narečje“ toda slovensko prebivalstvo ne ve prav ničesar o njegovem delovanju.

Ravno take so razmere na Štajerskem. Kmetijska družba štajerska ima v nemškem delu dežele 47 podružnic s 3449 člani, in Spodnjem Štajerskem pa ima samo 16 podružnic s 663 člani. Te številke govore jasno, te številke pričajo, da štajerska kmetijska družba ne stori za kmetijstvo čisto nič, zlasti ne za kmetijstvo na Spodnjem Štajerskem. Slovenski kmetovalec na Štajerskem je dovolj pameten in izobražen, da bi se kmetijske družbe z veseljem oklenil, ako bi mu le količkaj koristila, ako bi imel upanja, da stori zanj vsaj toliko, kolikor je vreden njegov letni prispevek. A štajerski slovenski kmetovalec ve, da od družbe nima ničesar dobrega pričakovati in ker se ne ozira na bodočnost, ker ne misli, da bi se mogle razmere kolikor toliko premeniti, zato se družbe ogiblje in jo prepušča Nemcem, kateri imajo cele podružnice v slovenskem delu dežele večinoma v svojih rokah ter preskrbujejo vsakovrstne ugodnosti le Nemcem in narodnim odpadnikom.

O tržaškem agrarnem društvu pa sploh ni vredno govoriti. To društvo niti pojma nima o nalogah kmetijske družbe, in če sta koroška in štajerska kmetijska družba le karikaturi pravih kmetijskih družb, pa tržaško agrarno društvo niti karikatura ni več, nego je korporacija, za katero je škoda vsacega krajcarja.

Pasivnost štajerskih in koroških Slovencev napram svojim kmetijskim družbam ni več prav umestna in vse kaže, da bi bilo najbolje, ako bi to svojo dosežanje taktiko premenili in jo nadomestili z drugo. Kmetijske družbe dobivajo vsakovrstnih podpor in zamorejo članom mnogo koristiti, ako je vodstvo dobro. Ako bi se koroški

in štajerski Slovenci oklenili svojih kmetijskih družb, ako bi jih mnogo pristopilo, dobili bi brez posebnih težav v roke mnogo podružnic in napravili bi lahko tudi mnogo novih. Že podružnice imajo dosti znaten delokrog in osrednja družba bi slovenskega prebivalstva ne mogla več tako prezirati, kakor je sedaj navada. Potom podružnic bi pa ne bilo težko doseči s časoma tudi to, da bi Slovenci imeli svoje zastopstvo vosrednjem odboru, s čimur bi bil tudi storjen prvi korak do narodne ravnopravnosti.

Zdi se nam, da bi bila to najboljša pot, da postanejo tudi Slovenci deležni vseh dobrot, kar jih zamorejo deliti kmetijske družbe, in postanejo jih toliko lažje deležni, ako bodo vodstvu teh družb ter njih delovanju posvečali primerno pozornost ter sedanjim „Macherjem“ dobro gledali na prste.

V Ljubljani, 31. marca.

Delegacije.

Poroča se, da se skličejo avstro-ogerske delegacije koncem oktobra ali početkom novembra. Oficijozno se prereka vest, da se pomnoži konzularno osebje, da se ustanovi šest novih konzulatov, katerih troje bi odpadlo na Kitajsko, in da se zahteva v ta namen 720.000 gld.

Jezikovno vprašanje.

Vladi prijazni časopisi so z glasovanjem v nižjeavstrijskem deželnem zboru jako zadovoljni. Veseli jih, da so se izrekli krščanski socialisti za jezikovni zakon s § 14. ter se s tem odrekli zvezi z ostalimi opozicijskimi strankami; še bolj jih pa veseli, da so nižjeavstrijski ustavoverni veleposestniki glede jezikovnega zakona v nesoglasju z veleposestniki drugih kronovin. „Tagespost“ trdi, da je to veselje prezgodnje, ker bodo ostale opozicijske stranke nadaljevale s svojo taktiko ter bodo tudi brez nižjeavstrijskih krščanskih socialistov in veleposestnikov dovolj močne, da izjalovijo Thunove načrte.

Kaj je sedanji narodni boj?

Poslanec Richter je v Češki Kamenici poročal svojim nemškim volilcem ter priporočal ustanovitev velike jednotne nemške

narodne stranke. „Tagespost“ pravi na to: To je gotovo dobro mišljeno, toda v sedanjih razmerah neizvršljivo; jako moramo biti namreč zadovoljni, ako hodijo posamezne nemške frakcije v velikih narodnih vprašanjih skupaj, ne da bi se mejsebojno napadale! „Prager Tagblatt“ je prinesel Richterjev govor, kateremu posnemamo zlasti tole velevažno mesto: Politični boj, čegar torišče je danes Avstrija, ni nikaka vsakdanska prikazen, nikak domač preprič, nego je očiten začetek velikega boja narodov, čegar konec odloči hegemonijo v Evropi: veliki boj mej Germanstvom in Slovanstvom. Ali se naša vlada zaveda velikosti tega zgodovinskega trenutka, in ali se zaveda velikanske odgovornosti, katero ima do Avstrije in Evrope? — Jaz tega ne vem, a ne verjamem, kajti sicer bi ne vladala toliko lahkomišelnost, bi ne pošiljala drž. zbora domov, ker jih noče v vsem parirati, ter bi ne ustanovila neozdravljive samovlade. — Volilci so sprejeli resolucijo, s katero se izrekajo za ustanovi ev velike narodne stranke.

Ministerska kriza v Srbiji.

„Agrar Tagblatt“ poroča, da imajo na Srbskem latentno ministersko krizo. Vzrok krize so finančne zadrege. Višji poveljnik armada, ex kralj Milan, zahteva za povečanje vojske in izboljšanje nje, oborožitve večje svote, katerih pa finančni minister ne more dovoliti, ker jih nima. Vsled tega pa odstopi nekaj ministrov.

Turčija v Macedoniji.

Turčija zbira vojsko v Macedoniji in v Stari Srbiji, kar dela zlasti Bolgarom velike skrbi. Zato je odredila bolgarska vlada, da se ob meji pomnože stalne vojaške straže. Ministerski predsednik, Grekov, in minister notranjih del, Radoslavov, bodejo potovala dvajset dni po kneževini, obiskala največja mesta na deželi ter inspicerala straže ob bolgarsko-turški meji.

Razdelitev Kitajske.

Doslej so vzele za 99 let „v najem“ kose Kitajske sledeče države: Anglija, Rusija, Nemčija in Francija. Pridružiti se jim hoče še Italija in baje tudi Avstro-Ogerska. Velevlasti v Evropi so torej že vse zasto-

LISTEK.

Po zagrebški razstavi.

II.

Slikarske študije, škeice in portreti.

Ako motri kakšen umotvor, kip ali sliko lajik — in to ne samo neumetnik, nego sploh vsak človek, ki ni imel prilike, pogledati za kulise umetniške „delavnice“, temu se pač ne sanja, koliko truda in duševnega napora je imel njegov ustvaritelj, dokler je dovršil na ogled razstavljeno delo. Spočetje temeljne umotvorske zamisli se vpadljivo umetniku namreč ne zabliše kar tako z jasnega neba, brez vsakršnjega plodnosnega vnanjega dotikljava z realnim svetom, in spočeta ideja potem tudi ne skoči svojemučno iz umetnikove glave, kakor njega dni Zevsu oborožena Palada Atenska; ko pa se je naposled dušno dete narodilo, je še povsem nerazvito ter potrebno pozorne roditeljeve postrežbe, izdatne hrane in previdne vzgoje, predno more stati na svojih nogah.

Da, zares! Ne samo, da je umetnik spočel oživljajočo misel svojega proizvoda čisto uprav slučajno, potem ko je pre-

bavil to in ono prvotno snov — koliko ima opraviti, da se njegovo duševno spočetje takorekoč vtelesi in porodi ter da ga potem po raznovrstnih gojilnih poskusih, to je začetnih osnutkih, študijah in škeicah, privede na stopinjo življenjazmožne oblike, katero zopet treba negovati z vsakršnjimi dodatki, popravki in preinačbami, da naposled doseže podobo končne umetniške završenosti . . .

Ves ta življenski razvoj umetniškega stvarjenja je lajiškemu nepoklicancu ponajveč neznan!

In vender je takšen pogled v delavnico umetnikovo silno zanimiv in velepučljiv ter upliva kaj blažilno na sodbo razstavljenega umotvora. Ne samo, da se pri tem pokaže razlika med prvotnim spočetjem in dovršenim proizvodom umotvorske stvaritve, razodene se nam često kaj čudovit razgled v tajnostne globočine duše umetnikove! Zaradi tega so že od nekdanj vpadljivo umetniki o razstavi svojih dovršenih proizvodov razkazovali tudi prvotne črteže in razvojne preinačbe ter popolnevalne dodatke. Da! V najnovejši dobi so umetnik; kiparji in slikarji začeli prirejati kar samostojne razstave svojih „študij“ in „škeic“ v vseh njihovih spre-

membah od prvega spočetja dotične umotvorske zamisli do končnega njenega vpadoblenja.

Tudi na zagrebški razstavi je bilo mnogo takšnih umetniških študij in škeic kiparskih, še več pa slikarskih, katerih proučevanje nam je ponujalo pojasnjujoče poglede v duševne delavnice mladohrvatskih umetnikov.

Ogledavši si plastične umetnine že v I. sestavku, omejim se danes zgolj na slikarske proizvode te vrste. Ker pa kot prostovoljen ljubitelj lepih umetnostij nisem poklican, niti dolžan, kritikovati stvari, katere sem videl takorekoč mimogrede — niti „v obče“, kamoli „stvarno“, zato se dotaknem te in one točke le s kratko opombo.

Takoimenovane študije, aktovske in portrētne študije, so razstavili v Zagrebu naslednji slikarji in slikarice:

Artur Alexander: Portrētno študijo mlade deklice na zofi in neko drugo žensko študijo.

Leopoldina Auer-Schmidt: dve deklici.

Vlaho Bukovac: troje portrētne študij, zgolj mlade deklice; potem nekoliko takozvanih študij o lučinih efektih in od-

sevih na človeških telesih in oblekah, kakor tudi po njihovih štafažah in ozadjih. Tu mi je spomniti zlasti nastopnih študij: „La favorite“, „Klitija“, „Za mesec Marije“, „Lotos“, „Zadnji sunčani traci“, „Na obali“, „Pet čutila“ in „Pod večer“ (idila). Med temi se odlikujeta jako poslednji dve slikarski študiji! „Pet čutila“ nam Bukovac vpadljivo v petorici golih žensk ob jezeru, katerih posamičnice izvršujejo določena opravila človeških čutil. Da-li je k temu treba slečenih, na pol nagih žensk, o tem se ne bomo prepirali z umetnikom, ker vemo, da mu je bilo le do proučevanja najlepšega umotvora stvarnikovega, o katerem pravi Heine:

„Des Weibes Leib ist ein Gedicht,
Von Gott dem Herrn geschrieben“ . . .

Prečarobna študija o odsevih večerne zarije po človeških telesih pa je na koncu navedena idila „Pod večer!“ Tu se je boježejni slikar, rekeli bi, vstopil v rožnati kolirist večerne zore ter ga razlil s polnim kistom po vsej predražestni skupini primorske idile, na kateri je vprizoril petorico kopajočih se deklic. Zlasti oni dve, tu v ospredju na peščeni morskimi obali na polležeči devi se uprav žarita v sijaji zajejajočega solnca.

pane. „Morning Post“ poroča sedaj, da je angleški poslanik v Peterburgu ruski vladi naravnost predlagal, naj se razdeli vsa Kitajska mej evropske velevlasti ter je v to svrhu predlagal, naj se skliče evropski kongres, na katerem bodo zastopane Anglija, Rusija, Francija, Nemčija in Italija. Grof Muravjev je baje izjavil, da Rusija nikdar ne dovoli, da bi se Kitajska razdelila ter da se boče takemu naklepu Anglije z vso močjo uprla.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 30. marca. (Miloščina) Kakor vsako leto, tako se jo tudi letos „delila“ državna pomoč državnim uslužbencem. Da je bila ista vedno jako majhna, nam menda ni treba povdarjati. Letošnje leto pa se je vlada še posebno odlikovala. Znano je namreč, da se je letos obče mislilo, da se regulirajo plače državnim slugom in diurnistom. To se pa ni zgodilo, in je bilo zatorej upanje državnih uslužbencev, da boče državna pomoč letos izdatnejša, nego druga leta, popolnoma opravičeno. Vender moramo danes na žalost konstatovati, da je bilo to upanje zgolj — utopija. Posebno kar se tiče uslužbencev justice, so dobili isti letos tako „podpora“ (reci miloščino) kakor še nikoli. Po novem pravem redu se je stanje uslužbencev justice itak zelo poslabšalo. Njih delavni čas se je raztegnil za jedno uro več. Kaka „štedljivost“ pa vlada pri oskrbnikih sodnij — je menda tudi že dovolj znano.

Letošnja „podpora“ za okrožje graškega nadsodišča je znašala 15.000 gl. Ta svota je, ako se jemlje ozir na število uslužbencev, jako pičila. In vender se lahko reče, da se ista ni povsem razdelila. Na osebo je namreč po letošnji „delitvi“ prišlo največ po 30 gl. To bi za silo zadostovalo! Le žal, da je število teh srečnejšev zelo majhno; največ uslužbencev je dobilo 10 do 15 gl. (Strmite!) Se li ta svota more in sme imenovati „državna podpora“? Memimo, da ne! To v očeh človeka zdravega razuma ni več podpora, temveč — in to po pravici — miloščina. Človek, kateri svoje moči žrtvuje državi, je tudi upravičen od nje zahtevati pošteno, človeško podporo.

Za državne uslužbence, ki so potrebni, za učitelje in za druge človekoljubne namene so avstrijske državne blagajne vedno prazne. Ako pa se gre za zvišanje oficirskih plač, za topove ali repertirke najnovjše vrste, pa imajo ministri vedno dovolj milijonov na razpolago. Organe, kateri so človeški družbi neobhodno potrebni, puste gladovati, le od časa do časa se jim vže kaka „podpora“, kar vzbuja le jezo in ničesar družega. Radovedni smo koliko časa boče še trajalo to ravnanje državnih mogotcev z državnimi uslužbenci. Se je li menda že pozabila pesem: „Ča ira, Ča ira...“

Abditus.

Z dežele, 30. marca. Uvodni članek „Slovenca“ z dne 24. t. m. se mi dozdeva naravnost smešen. Po jedni strani ubogega trgovca bičajo, po drugi pa naj bi on klerikalcem pri njihovem shodu pomagal, da bi potem upili, „toliko trgovcev je tudi

bilo“, sam bi pa šel v pogubo. Mislim, da jim ne bode šel nobeden razumen trgovec na limanice, naj si bode kateregakoli mišljenja, kakor tega tudi obrtniki in rokodelci ne storé. Danes so padli po trgovcu, a ko bi bil ta popolnoma uničen, potem pričnejo pri obrtnikih in rokodelcih. Pri vseh najedenkrat si ne upajo, ker bi imeli preveč nasprotnikov.

Komur so razmere pri kupčiji na deželi znane, kjer se snujejo konsumna društva, bode takoj sprevidel, da se konsumna društva ne snujejo z namenom, kmetu pomagati, ampak le kmete zbegati, ker, ako je količkaj vasica, so gotovo dve ali tri prodajalnice, v katerih se blago večinoma ceneje dobi, kakor po mestih, ker ne delajo z velikim dobičkom, ampak le toliko, da preživé pošteno sebe in svojo družino, in ne zidajo od kupčije palač, kakor je „Slovenec“ omenil. Le tisti trgovec ima denar, kateri je trgovino pričel pred 10 ali 20 leti, ko še ni bilo take konkurence, a danes, ko se že trgovci skušajo, kdo bode dal ceneje, je to popolnoma nemogoče. Ako imajo gospodje okrog „Slovenca“ količkaj usmiljenja do bližnjega, naj bi tudi trgovskemu stanu kaj pomagali, a pomagali ne bodejo sploh nobenemu, in bi bilo za njih, kakor za druge, naj si bode trgovec ali kmet, veliko bolj, ako bi se gospodje duhovniki veliko bolj za vero potegovali, kakor za gospodarstvo pri kmetih, pri katerih bodejo sčasoma, ako bode tako dalje šlo, tudi popolnoma zaupanje zgubili, ker kmet zna brez gg. duhovnikov dobro gospodariti, ako je varčen in priden, ako ni — in pa vse posojilnice in konsumna društva ne bodejo pomagale; g. Evar Kreku bi pa svetoval, naj, ako že mra rogoviliti po deželi, rajše vero oznanja, kar bi bila bolj njegova dolžnost kot duhovnik, kakor pa zdražbe mej ljudi sejati. Trgovci njegovega mišljenja naj pa pomislijo, kaj so volili...!

Pomislili naj bi tudi gospodje okrog „Slovenca“, koliko je danes samo na Kranjskem razun trgovcev tudi trgovskih pomočnikov in učencev, kateri bodejo, ako se konsumna društva dalje ustanavljajo, tudi s trgovci vred uničeni in brez posla, ker kakor so meni konsumna društva znana, imajo pri njih v službi le kupčije popolnoma nevedne ljudi, kateri jim veliko ceneje delajo, a kako, to bodejo leta povedale.

Trgovskih pomočnikov, kateri mora že nekoliko šol dovršiti in kateri se morajo postaviti izučiti, ne marajo, ker so predragi, akoravno bi moral vsak duhovnik vedeti, da trgovski pomočnik, ki se je moral učiti, kakor on, je boljega plačila vreden, kakor navadni dninar. Tako bode sčasoma trgovski pomočnik, ko se ustanove konsumna društva tudi po mestih, slabeji kot navadni dninar, ker bode brez posla.

Prosim torej vse gg. trgovce, obrtnike in rokodelce z dežele, naj si bodo kateregakoli mišljenja, ker tu se ne gre za vero ali politiko, ampak za stan, da se shoda v „Narodnem domu“ dne 6. aprila do zadnjega vsi udeležite. Kdor od gg. trgovcev se pa udeleži nasprotnega shoda, bo storil kakor Judež, ki je Jezusa zatajil; dotičnik bode zatajil trgovski stan, h kateremu pripada, in ni vreden trgovec imenovan biti.

Bela Csikoš, Oton Iveković in Jelka Struppi.

Csikoševa študija nam kaže v secisionistiškem koloritu mlado, bledično deklico na modrem ozadju, potem nekega umazane dečka s poveznjenim slamnikom na glavi; Iveković dve portretni študiji, od katerih je bila kaj ljubezniva živobojna deklica, sedeča na tenkonožnem, razstegnjem stolcu, v rožnati obleki in s čipkatim klubučičem na glavi.

In pravih, naročenih portretov po živčih vzorcih je bila ondu dolga vrsta in sicer: od Alexandra: dve gospodičini, od Bauerja: sivobrati mož, od Ivekovića: portret njegove soproge in sinka v naročji ter od Bukovca: pet najst različnih portretov, moških in ženskih. Med temi se najbolj odlikuje portretna skupina: „Moje gnjezdo“. Tu je posneta namreč Bukovčeva obitelj: žena, sinko in hčerka in sicer toli naravno, ljubko in mило, da bi si sleherni mož želel imeti takšno obiteljsko gnjezdišče... S opisovanjem te preljubne obiteljske idile nečem profanovati blaženega miru v zatišju tega izvoljenega umetnika mojtrpravka vseh zdaj živčih hrvaških portretistov.

V. H.—z.

Torej na svidenje 6. aprila v „Narodnem domu“ v Ljubljani.

Trgovec z dežele.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. marca.

— Deželni zbor kranjski ima svojo VI. sejo dne 5. aprila 1899. l. ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Branje zapisnika V. deželnozbornske seje dne 23. marca 1899. l. 2. Naznanila deželnozbornskega predsedstva. 3. Priloga 39. Poročilo deželnega odbora s katerim se predloži proračun dež. zaklada za l. 1899. 4. Priloga 40. Poročilo dež. odbora glede uvrstitve občinske ceste, ki se na zapadni strani vasi Kramplje odcepi od okrajne ceste Velike Lašče-Blake in drži čez Lahovo na Ravnik, mej okrajne ceste. 5. Priloga 41. Poročilo deželnega odbora o uvrstitvi v cestnem okraju postojinskem se nahajajoče občinske ceste, ki se od okrajne ceste Dilce-Studenca-Planina mej Brinjem in Studenem odcepi in drži na Bukovje in Gorenje, mej okrajne ceste. 6. Ustno poročilo finančnega odseka glede dovolitve podpor za šolske zgradbe ter o prošnji županstva v Dolenjivasi pri Ribnici za podporo za šolsko zgradbo, in pa krajnega šolskega sveta v Orehovici pri Št. Jerneju za podporo za zgradbo dvorazrednice. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnjah, in sicer: a) društva v varstvo avstrijskega vinarstva v Retzu za podporo; b) predstojništva ubogih šolskih sestri v Šmihelu pri Novem mestu za nagrado; c) predsedstva kranjsko-primorskega gozdarskega društva v Ljubljani za podporo; d) Franc Jereba, učenca na vinárski šoli v Klosterneuburgu, za podporo; e) Ivana Hubada, medicinca na dunajskem vseučilišči, za podporo; f) več posestnikov iz Dolenjega Suhadola za povračilo izkupila za zaplenjeno in prodano hrvaško živino. 8. Ustno poročilo upravnega odseka o § 3. A letnega poročila: Deželna kultura. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1899 ter o dotičnih peticijah. 10. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega zaklada za leto 1897. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji mlekarke zadruge v Vrbiici za podporo. 12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji posestnikov iz Novevasi pri Žireh za podporo za popravo občinske poti po račevski dolini. 13. Ustno poročilo upravnega odseka glede ustanovitve občinskih posredovalnih uradov. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o samostalnem predlogu gospoda poslanca Ivana Hribarja glede podaljšanja veljavnosti nekaterih določab zakona z dne 23. junija 1895, drž. zak. št. 88. 15. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani za odstranitev nekaterih nedostatkov v pravnih razmerah kranjskega učiteljskega. 16. Ustno poročilo upravnega odseka o § 2. B letnega poročila: Agrarne razmere.

— „Slovenec“ je sila nesrečen, ker mu nečemo verjeti, da je res dobil z Dunaja telegram štajerskih Slovencev, s katerim se napada narodna stranka zaradi glasovanja o gledaliških podporah. katero po naši skromni sodbi štajerske Slovence absolutno nič ne briga. Dasi pravi „Slovenec“, da je dotični telegram v njegovem uredništvu na razpolago, mu še vedno ne verjamemo, da ga je res dobil, že ker je neumno, da bi tisti, ki so poklicani, govoriti v imenu štajerskih poslancev, svoje anonimne izjave pošiljali „Slovencu“ — z Dunaja. Ako si je pa kateri katoliški „Daničar“ prilastil pravico, govoriti v imenu štajerskih Slovencev, potem seveda nam zastaja sapa, kajti za nas in za vso narodno stranko je najnezatnejši Daničarček avtoriteta, kateri se klanjamo do črne zemlje. V isti notici opravičuje „Slovenec“ tudi postopanje klerikalnih poslancev pri lanskem glasovanju o podporah gledališču, češ, da so glasovali nekateri klerikalci vsled dogovora z narodno stranko za podporo nemškemu gledališču. To je predrzno pačenje resnice. Klerikalci so se takrat pehali za spravo in so, ne da bi se bili z narodno stranko kaj dogovorili, povsem prostovoljno, na čelu jim sam kanonik Kalaš, glasovali brez ugovora za obe podpori in glasovali so vsi za podpori, kar jih je bilo v zbornici. To najbolj drastično osvetljuje nečiste nagibe

klerikalnega manevra pri letošnjem glasovanju, in kaže, da so vse klerikalne deklaracije glede gledaliških predstav golo hianstvo.

— Nekaj statistike o ljubljanski deželni bolnici. Velikansko svoto ertvovala je dežela kranjska, da je sezidala mesto stare skrpane bolnice novo zavetišče bolnikom, katero je po svojih moderno-higijeničnih uredbah in napravah jednakovrstno največjim in najboljim institutom tu- in inozemskim. Nova bolnica je najlepši spomenik — človekoljubnosti in zavednosti deželnega zbora. Ker je res dežela morala globoko v žep seči, se je ravno ta faktum od mnogih strani — včasih tudi od krogov, ki so zato najmanj poklicani po svoji obrazbi — izkoriščal kot agitacijsko sredstvo. — In vender je bolnica humanitaren zavod, ki je vsakemu pristopen brez razlike vere ali političnega mišljenja. Kako blagodejno pa upliva nova bolnica, pač najjasneje dokazuje pregled zadnjega desetletja recte: statistika leta 1888. in l. 1897. Leta 1888. deželna bolnica: oskrbovanih 3661, oskrbovalnih dnij 96.166, umrlih 406 = 11.08%, jeden bolnik dnij 26.2, bolniški troški 62.788 gl., jeden bolnik na leto 17.15 gl., na dan 0.65 gl., vrneno 9761 gl., deželni prispevek 51.027 gl., jeden bolnik na leto 13.93 gl., na dan 0.62 gl., obvezila in lekarna 5410 gl., jeden bolnik l. gl. 47 kr. Vnanje bolnice: oskrbovalni 3294, oskrbovanih dnij 85.014, oskrbovalni stroški 66.824 gl., jeden bolnik na dan 0.781 gl. Leta 1897. Deželna bolnica: oskrbovani 6225 oskrbovalni dnevi 124.781, umrli 343 = 5.5%, jeden bolnik dnij 20.9, bolniški troški 101.991, jeden bolnik na leto 16.38 gl., na dan 0.81 gl., vrnjeno 42.823 gl., deželni prispevki 59.168, jeden bolnik na leto 9.50 gl., na dan 0.47 gl., obvezila in lekarna 12.548 gl., jeden bolnik 2.01 gl. Vnanje bolnice: oskrbovani 3577, oskrbovalni dnevi, 101.190, jeden bolnik dnij 28.3, oskrbovalni troški 85.089 gl., jeden bolnik na leto 23.80 gl., na dan 0.84 gl. Leta 1888. zdravljenih je bilo 3661 bolnikov, leta 1897. zdravljenih je bilo 6225 bolnikov, prirastek v 10 letih znaša 2564 bolnikov. Jeli mogoče misliti, da bi se zdravilo toliko pacientov v stari bolnici? Druga kolona kaže 1888. leta — 96.166 oskrbovalnih dni in 1897. leta 124.781. Ako bi računali oskrbovalne dneve leta 1897. po številkah l. 1888. bi znašali 162.050 —! Tedaj prihranka 37.269 oskrbovalnih dni. Tretja kolona je najbolj zanimiva, ker nam kaže, da je umrljivost l. 1888. v stari bolnici znašala 11.08%, pri 3661 bolnikih in leta 1897. v novi bolnici 5.5%, pri 6225 bolnikih. Tu pač številke — vpijejo! Podvojeno število bolnikov, za več kot polovico manjša umrljivost! Ako nikjer, se pač tu najbolje vidi korist higijene in požrtvovalnost zdravniškega osebja! Kolona tretja kaže, da je bil leta 1888. en bolnik povprečno 26.2 dni v bolnici, leta 1897. pa le 20.9 dni. Tudi v najmodernejših, svetovnoznanih bolnicah ne znaša povprečni boravek menj. Prihodnje kolone nam predočujejo finančno stanje tega zavoda leta 1888. in leta 1897. in tudi tu kaže se velikanska razlika oziroma napredek. Leta 1888. znašali so bolniški stroški (jed, pijača, režija itd.) 62.788 gl.; vrnilo se je od privatnikov 9761 gl., tedaj je moral deželni fond prispevati 51.027 gl. Leta 1897. plačala je dežela bolniških stroškov 101.991 gl.; v to svoto sprejeta je pa tudi postavka 10.000 gl., katera svota se je leta 1897. porabila v popolnitev in nabavo inventarja, tedaj se skrči prispevek dežele za bolniške stroške na 91.991 gl. — Privatniki so pa leta 1897. vrnili 42.823 gl., tedaj plus od leta 1888. 33.062 gl. — Deželni prispevek znaša tedaj leta 1897. = 49.168 goldinarjev facit te primere je neovrgljiv in pravi, da je dežela leta 1888 za 3661 bolnikov izplačala 51.027 gl. in leta 1897 za 6225 bolnikov le 49.168 gl., tedaj 1859 gl. manj, dasiravno je število bolnikov skoro podvojeno. Da je finančni uspeh leta 1897 tako ugoden, je pač le zasluga zdravniškega osebja, v katero ima občinstvo zaupanje, ker vidi, da res v bolnici to najde, kar vsak bolnik išče — zdravje. Mimogredé naj še omenimo kolono „vnanje bolnice“, ki lik mlinski kamen bolniški fond v dolgove in v pasiva vlečejo; vidi se, da je dežela plačala leta 1897 za 3577 bolnikov 85.089 gl. bolniške oskrbine, neprimeroma visoka svota, ako pramimo, da upoštevamo,

da plačuje za ljubljansko bolnico za 6225 bolnikov faktično samo 49.168 gl. bolniških stroškov. Skrajna potreba je, da se po mogočnosti skrči ta izdatok za tuje bolnice — kako, bodo pač najbolje znali odločilni faktorji. Ta sumarični pregled desetletnice deželne bolnice pa jasno dokazuje dejstvo, da nova bolnica popolnoma zadošča vsem zahtevam, in da je zdravniško osebje popolnoma kos svoji človekoljubni, a tudi težavni nalogi in le želeli je, da te vrstice inavgurirajo še bolj uspešno prihodnje desetletje!

— **Občni zbor „Dramatičnega društva“** v Ljubljani bo 15. aprila v „Narodnem domu“. Dnevni red: a) Poročilo tajnika, blagajnika in revizorjev. b) Vprašanje ali naj se opera opusti ali ne. c) Volitve. d) Slučajnosti.

— **Druga izredna dramska predstava.** Kakor smo že omenili, igrali bodo domači igralci in domače igralka na svojo režijo A. Medvedovo žaloigro v petih dejanjih „Za pravdo in srcé“ na Velikonočni ponedeljek, dne 3. aprila. Vse proste vstopnice ostanejo tudi za to predstavo v veljavi.

— **Sestanek obveznih zdravnikov zdravniške zbornice kranjske** bo 4. apr. (torek) ob 7. uri zvečer v gostilni „Fantini“ (Gradišče). Namen sestanka je razgovor o kandidatih v zdravniško zbornico, ker je razpisana nova volitev. Sklepi shoda se objavijo dne 5. aprila v listih: Slov. Narod, „Laibacher Zeitung“, „Slovenec“, na kar opozarjamo one gospode, ki bi ne utegnili vdeležiti se sestanka. Želeti je, da se gospodje kolege, če je le mogoče vdeležijo.

— **Volitve v ptujsko okrajno bolniško blagajno** utegnejo biti letos prav zanimive. Vršile se bodo na belo nedeljo, dne 9. aprila. Nemci, kateri imajo sedaj bolniško blagajnico v rokah, se trudijo na vse mogočne načine, da bi Slovenci ne dobili svojih zastopnikov in se poslužujejo v ta namen celo očitnih sleparij.

— **Učiteljske premembe na Štajerskem.** Nadučitelj pri Mariji Snežni na Velki je postal g. Rudolf Poklič, za učitelje so imenovani gg.: podučitelj Vinc. Šerona pri Sv. Barbari v Halozah, Fr. Serajnik pri Sv. Juriji ob Pesnici za Središče in Jos. Tratar, pomožni učitelj za celjsko okolico, za Dobovo. Stalni podučiteljici v Št. Vidu pri Ptuj sta postali gdč. Ljudmila Senčar in Mica Duller.

— **Lahi groze z protestantizmom.** Pazinski Lahi so silno nezadovoljni, da v hrvatskem Pazinu imajo hrvatske propovedi, in da se čita pri maši evangelij v hrvatskem jeziku. Teh Lahov je sicer le jako malo, glasni pa so tako, kakor da je ves Pazin njihov. Zdjaj se je upravni odbor mesta pazinskega pritožil proti hrvatski liturgiji na politično oblast, vrh tega pa se hočejo Lahi pritožiti najprej pri tržaškem škofu in potem pri papežu, a če se pri tem ničesar ne opravi, potem hočejo vsi prestopiti k protestantizmu.

— **Znamenje časa.** Piše se nam: Pod tem naslovom je prinesel Vaš cenjeni list z dne 28. marca t. l. notico, govorečo o ustanovitvi konsumnega društva v Begunjah na Gorenjskem. Dotični poročevalec je imenoval podpisane, da se za ustanovitev istega baje najbolj zanimajo. Čudijo se pa podpisani, kako je to, da jih poročevalec ni sam vprašal po tem, saj piše, da je iz Begunj, — tedaj dosti blizo —; tako bi vsaj zvedel resnico in ne trosil takih izmišljotin mej svet, ter ne tratil nepotrebno časa, katerega mu pa, kakor se kaže, preveč ostaja. Do sedaj se dobi tudi v Begunjah še dobro blago in dobra kapljica, po prav zmernih cenah, kakor na pr. v trgovini A. Bulovec, v gostilni A. Resman (vulgo Bohinjo) in drugih, zatorej nam še konsumnega društva treba ni, — za katerega ustanovitev tudi podpisanim tukaj ni nič znano. Toliko resnici na ljubo. — Begunje (Gor.) 29. marca 1899. — J. Janc, župan. — V. Zavrl, nadučitelj. — Luka Grilo, posestnik.

— **Porotna obravnava proti „Naši Slogi“.** Na tožbo dr. Ivana Krstiča in Jos. Marottija radi razžaljenja na časti določena je bila za včeraj pred tržaškimi protniki obravnava proti uredniku „Naše Sloge“, g. M. Mandiču. Na zagovornikov predlog je sodišče takoj po prečitaju obtožnice sklenilo, oprostiti obtoženega urednika, ker je bila obtožnica prekasno vložena, in je oddala tožitelja na povrnitev sodnih stroškov v znesku 60 gl.

— **Samomor.** Pri Prvačini na Goriškem umrtil se je bivši župan istrake občine Veprinac, Ivan Andreicich, jeden stebrov lahonske stranke v voloskem okraju. Kaj je moža pognalo v smrt, še ni razkrito.

— **Potres.** Včeraj dopoldne so na Reki dvakrat čutili precej močne potresne sunke, prvi ob polu 7. uri zjutraj in drugi ob polu 11. uri dopoldne. Škode seveda ti sunki niso prav nobene prouzročili.

— **Razpisane službe.** Mesto kancelejskega oficijala I. eventuelno II. činovnega razreda pri okrajnem sodišču v Kamniku. Prošnje predsedstvu deželnega sodišča v Ljubljani do 17. aprila t. l. — Mesto kancelista XI. činovnega razreda pri okrajnem sodišču v Mokronogu. Prošnje do 16. aprila pri predsedstvu okrožnega sodišča v Novem mestu. — Na dvorazrednici v Št. Vidu nad Cerknico nadučiteljsko mesto s postavno plačo in prostim stanovanjem. Prošnje do 10. aprila pri okrajnem šolskem svetu v Logatcu. — Pri deželni komisiji za agrarne operacije na Kranjskem mesto diurnista z mesečno plačo 45 gl. Prošnje do 1. aprila.

* **Koliko plačuje Dunaj na leto za razsvetlavo svoje mestne hiše.** Dunajska mestna hiša je bila sprva razsvetljena jedino-le s plinom. Pred 13 leti pa so v hiši sami zgradili posebno električno centralo za akumulatorsko postajo ter upeljujejo odsej leto za letom električno luč v posamezne prostore. Glasom uradnega izkaza stala je vsa ta električna naprava do konca junija lanskega leta lepo vsoto 510.177 gl. 65 kr. Od te vsote odpade 242.638 gold. 68 kr. za centralo samo, to je za parne kotle, parne in električne stroje z opremo vred in za akumulatorsko baterijo 175.001 gold. 92 kr. za instalacije v posameznih prostorih in 92.537 gl. 5 kr. za svetila. Do navedenega roka je bilo v vsej hiši instaliranih 5705 žarnic, 77 obločnic in 14 elektromotorjev. V dobi od prvega julija 1897. leta do konca junija 1898 znašali so stroški za električno razsvetlavo 17.911 gl. 12 kr. in sicer brez vsakega obrestovanja in amortiziranja investiranega kapitala. A navzlic temu še električna luč doslej ni v vse prostore napeljana; v mnogih prostorih žgó še plin. Tega pa se je zadnje upravno leto porabilo 134.676 kubičnih metrov in je stal ta plin s prišetimi drugimi postranskimi stroški 14.155 gl. 87 kr. Razsvetljava dunajske mestne hiše je stala torej v enem letu 32.066 gl. 99 kr. in to brez ozira na to, da je treba investirani kapital obrestovati in amortizovati. Če se upošteva tudi ta okolščina, smemo reči, da plačuje Dunaj za luč svojega velika nškega „rotovža“ čez 70.000 gl. na leto. Pri vsem tem pa pravi dunajski stavbeni urad, da se stroški za razsvetlavo od leta do leta zmanjšujejo, ker se od leta do leta vpeljuje v posamezne prostore mesto plina elektrika. — Kaj bi ljubljanci rekli, ako bi razsvetljava njihovega „rotovža“ stala le petino ali recimo desetino tega, kar plačuje Dunaj? — Mimgredé še omenimo, da mora Dunaj šteti izdatno število tisočakov, ako dá vsa okna svoje mestne hiše le jedenkrat umiti. —č.

* **Gledališki škandal v Pragi.** Baritonist praškega narodnega divadla, Benoni, je napadel s palico urednika „Ponedeljskih novin“, ker je pisal, da je Benonijeva soproga, tudi operna pevka, dobila od svojih koleginj in koleg častno spomenico, katero si je naročila sama. Urednik je pozval pevca na dvoboj. Ko bi imeli priti sekundantje v neki kavarni skupaj, je poslala policija tja šest redarjev, da bi obe stranki aretirali. Toda sekundantje so za namero policije pravočasno zvedeli ter niso prišli. Ker pa je urednik grozil, da še jedenkrat napade Benonijevo soprogo, so njegovi sekundantje odstopili. Benoni in soproga sta radi škandala odpotovala za nekaj tednov v Italijo.

* **Toaleta princesinje Lujize Koburške** je sodišče, ko je hotela radi velikanskih dolgov pobegniti iz Nice, konfisciralo ter jih je te dni na dvorišču princesinje vile javno razprodajalo. Hrvatski listi poročajo, da se je zbralo k razprodaji veliko število elegantnih dam in gospodov, ki so navdušeno licitirali. Na razprodaji so bile mnoge prekrasne toalete in batistno perilo princesinje. Dame so se baje kar prepirale mej seboj za razno finovezano perilo, katero je nosila princesinja Lujiza, ko je vživala v Nici ljubavne dneve z lajtnantom Matačićem.

* **Princ Löwenstein-Wertheim ubit.** Znani sportsman, ki je bil l. 1864. rojen v Kreutzwertheimu ter se je l. 1897 oženil z lady Anno Savile, je lani nakrat in brez vzroka izginil iz Londona. Soproga in sorodniki so ga iskali z anonsemi, s policijo, s tajnimi plačanimi agenti, toda niti sledu niso našli za princem. Soproga se je torej vrnila na grad svojega očeta, kjer je sedaj zvedela, da je bil njen soprog v ameriškanski vojski na Filipinih ubit. Kot častni adjutant generala Millerja je zašel princ tekem boja, ki je divjal 25. t. m. okoli Manile, pr edaleč in krogla ga je zadela.

* **Brzobjavljenje brez žice.** Minoli terek so poskušali praktično uporabnost brzobjavljenja brez žice, in sicer so brzobjavili preko „preliva rokava“ mej mestoma Boulogne in Dover, torej na daljavo 32 angleških mil. Poskuse je vodil Markoni. Kakor je sporočil francoski vojni minister v ministerskem svetu, so se poskusi do cela obnesli.

* **Spomenik Rikardu Wagnerju.** Nacionalno nemškemu skladatelju, se postavi v Berlinu prekrasen spomenik. Cesar je določil, da bodi spomenik postavljen poleg „ribnjaka zlatih ribic“ v Thiergartnu. Tam se postavijo spomeniki tudi drugim nemškimi skladateljem. Cesar je odobril sklep odbora, da se razpišejo za spomenikove načrte na tečajih in da se sme vdeležiti tekmovalnja le od odbora določenih osem najimenitnejših kiparjev.

* **Poštni parnik „Nederland“ „Red Star Linie“** v Antverpah je 25. marca dopel v Philadelphijo.

* **Izgon ruskega pisatelja.** Berolinska policija je izgnala ruskega, v Varšavi rojenega pisatelja Simona Jungherza, češ, da je — „sitnež“!

* **Starac 145 let.** Iz Moskve javljajo, da je mej prebivalci Hitrova Rinka 145-leten starac, ki se je nedavno vrnil iz Sibirije, kjer je preživel več desetletij. Spominja se še carice Katarine II. Starac je še dosti krepak in ima dober spomin.

* **Kuga mej perutnino.** Lvovski časopisi javljajo, da je nastala mej perutnino v krakovski okolici neka kuga, ki je pomorila že skoraj vse kokoši in peteline. Bakteriolog profesor Bujvid meni, da ima perutnina nekako nalezljivo tuberkulozo. Tudi vrane in vrabci cepajo.

* **Sovraženi zamorci.** Iz Newyorka poročajo, da so začeli okoli Little Rocka v Arkanzasu preganjati zamorce z največjo brezusmiljenostjo. Zamorci so onečastili in umorili šest belih žensk, zato pa se sedaj beli grozno maščujejo. Tolpa belokožcev se je zarotila, da ubije in obesi vsakega zamorca, in res ne prizanašajo niti zamorskim otrokom. Našli so po šest do deset zamorcev skupaj obešenih na drevesih. Mnogo zamorcev je ustreljenih ali pobitih. Oblastva ne morejo skoraj ničesar storiti. Zamorci beže v močvirja, kjer poginjajo od lakote ali pa jih pobira mrzlica.

Telefonična in brzobjavna poročila.

Deželni zbori.

Dunaj 31. marca. Sedaj je tudi določeno, kdaj se snidejo zadnji deželni zbori in sicer se sklče tirolski dež. zbor na dan 11. aprila, goriški, tržaški in isterski pa na dan 15. aprila. Istrski dež. zbor je sklican v Koper.

Dunaj 31. marca. V političnih krogih se sodi, da je sklicanje tirolskega deželnega zbora dokaz, da so se pogajanja mej vlado in mej italijanskimi poslanci zaradi vstopa Italijanov v dež. zbor razbila in to vsled tega, ker smatra vlada italijanske zahteve za pretirane.

Nemški liberalci na Češkem.

Dunaj 31. marca. Današnja „Ostdeutsche Rundschau“ se bavi z nemško napredno stranko na Češkem in pravi, da je to stranka, katera živi od milosti vlade in Čehov. Ako bi je ne ščitila vlada in bi je ne podpirali Mladočehi, bi deželni zbor razveljavil nemške mandate in bi volilni boj tej stranki prinesel smrt. Toda Damoklejev meč visi nad stranko in jo prej ali slej ubije, ker ni bila nikdar ne ptič, ne miš.

Češki dež. zbor.

Praga 31. marca. V zadnji seji kluba čeških deželnih poslancev je predsedstvo naznanilo, da pridejo koj po velikonočnih praznikih različne politične zadeve v dež.

zboru na razpravo in sicer najprej Englov predlog glede cesarskega reskripta in Škardov predlog glede volilne reforme.

Iz beligradske diplomacije.

Beligrad 31. marca. Turški poslanik je dobil od svoje vlade ukaz, da z bolgarskim diplomatskim agentom ne sme več občeovati, vodja ruskega poslanitva pa je baje dobil iz Petrograda naročilo, naj napram Milanu postopa povsem korektno.

Zopet afera Dreyfus.

Pariz 31. marca. „Figaro“ je začel danes prijavljati „dossier“. Doslej je priobčil največ že iz Esterhazyjevih razkritij znana pisma, poleg teh pa tudi pismo generala Zurlindena, kateri priproča takratnemu vojnemu ministru Cavaignacu, naj z Esterhazyjem postopa kar možno milo in obzirno.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Že z majhnega imela je Roza velik stud pred pojmom kaznovanja. Zgrozila se je, v duhu videla svojega moža s kratko ostrizenimi lasmi, brado obrito, v debeli obleki jetnikov; in grozno ji je bilo, ko si je vse to predočila, komaj da se je še zavedla.

In z zamolklim glasom je oče nadaljeval: „Vse je pri kraju — Ti ne moreš biti več njegova žena!“

Roza je zavpila: „Oče, oče, to je prehudo!“

A oče ji je v besedo segel. Kar je bila njegova dolžnost, bilo mu je jasno pred očmi. „Ti ga niti več videti ne smeš“ razložil ji je s povdarkom, „tudi z otrokom ne sme več v dotiko priti. Vzrok za ločitev se dobi — saj se je postava tudi za take slučaje oskrbela! Če se iz tega ona „nepremagljiva nenaklonjenost“, katero zakonsko pravo zahteva, ne da dokazati; kdaj pač naj bi nastopila?“

„Nepremagljiva nenaklonjenost?“ rekla je Roza. „Ne, oče, to ni res!“

„A postalo bo res,“ rekel je strogo. „Zgoditi se mora tako, Roza, tudi radi mene! Nobeden ne bode verjel, da je bilo meni to neznano. Jaz bi moral svojo službo nečastno zapustiti, kakor da bi bil sam goljufal. In v nekem smislu sem to tudi storil. Moji službi, moji časti sem bil dolžan, povpraševati in poizvedovati o njem. Tega nisem storil in bi postal zato v mojih krogih nemogoč, če hudodelca ne izobčim iz svoje rodovine. Pomisli vender, obravnavalo se bo v javnih sejah, vsi časniki bodo pisali o tem. Meni pa ne ostaja nič drugega, kakor da prosim za umirovljenje in da bežim kakor kak hudodelec.“

„Uboji oče!“

Roza je bila izmej vseh treh hčera očetu najljubša; in ona je vedela, da to, kar mu zdaj preti, mu je hujše ko smrt.

„Glej, otrok moj,“ začel je sodni predsednik znova, „tukaj ni nobene srednje poti. Ali se pokopljemo vsi v sramoti, ž njim, ki se je kot tat prikradel v hišo, ali pa se ločimo od njega popolnoma. On ne more biti dlje časa ud naše rodovine; bil je to zdaj le z lažjo!“

Sodni predsednik je sedel zopet pri svoji mizi, pred njim je ležal odprt pogubni akt. Njegova sodba je bila sklenjena.

„Pišem mu v tvojem imenu,“ rekel je zdaj s krepkim, čistim, jeklenotrdim glasom. „Ti ga ne smeš več videti. Danes ostaneš tu, jutri pa se z otrokom in s Štefanijo odpelješ v L. Mej tem se tu pripravi kar treba za ločitev, in skrbel bom, da se vse dovrši kakor hitro mogoče.“

„Ne, oče“, ugovarjala je jokaje, „to ni mogoče, to se ne more zgoditi. On je moj mož, oče mojega otroka. Morda vse to le ni res! Pusti, naj pride k Tebi, naj se zagovarja. Bolj če premišlujem — bolj neverjetno se mi zdi!“

„Jaz pa, Roza, jaz ne mislim, ampak jaz vem gotovo, da je tu vsak dvom izključen!“

In dokazal ji je natančno, kako je protokol nastal, da se je mogel zahtevati le po spletki resnih, važnih prigodkov in oddati le, ker je zanesljiv jasen in neovržljiv.

„Da bi pa govoril ž njim, skusil bi me omahljivega napraviti in to se ne sme zgoditi!“ tako je končal.

(Dalje prih.)

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najbolje sredstvo
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Steklenica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20-13)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Marec	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
30.	9. zvečer	734.6	5.2	sl. jzhod	pol. oblač.	0.0
31.	7. zjutraj	736.4	2.3	sl. svzhod	pol. oblač.	0.0
	2. popol.	735.2	10.4	sl. jzhod	del. jasno	0.0

Srednja večerajšnja temperatura 5.9°, nor-
male: 6.4°.

Dunajska borza

dné 30. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101	gl.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	„	80	„
Avstrijska zlata renta	120	„	25	„
Avstrijska krona renta 4%	100	„	75	„
Ogerska zlata renta 4%	119	„	80	„
Ogerska krona renta 4%	97	„	35	„
Avstro-ogerske bančne delnice	926	„	—	„
Kreditne delnice.	370	„	35	„
London vista	120	„	50	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	„	02 1/2	„
20 mark	11	„	79	„
20 frankov	9	„	56 1/2	„
Italijanski bankovci	44	„	30	„
C. kr. cekini	5	„	67	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gl.

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curh, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonbi vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 05 m. popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonbi vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonbi vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solnograda Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Curha, Bregenca, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonbi vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 45 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

„Ljubljanski Zvon“

štev. 2 leta 1898 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Dr. Ivan Geršak

c. kr. bilježnik v Ormožu

sprejme s 1. majnikom ali junijem 1899 (605-2)

uradnika

ki je spreten poizvedovalec v zemljišnih knjigah in izurjen v malem konceptu. Plačilo po dogovoru.

Sveže

Kulmbachsko pivo

v steklenicah

priznано zdravilo in krepilo za bolnike

je v zalogi trgovine (21-74)

Kavčič & Lillog

pri „Zlatorogu“.

Hamburg-Newyork.

Prevažanje oseb

z brzimi parniki na dva vijaka
in rednimi poštnimi parniki na dva vijaka,
dalje prevažanje oseb

v vse kraje Zjedinjenih držav Severne Amerike
Canada, Brazilijo, Argentinijo,
Afriko itd.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

F. W. Graupenstein, Lipsko

glavni zastopnik. (446-3)

Brady-jeve

kapljice

za želodec

(prej Marijacejske kapljice za želodec)

prirjene v lekarni „pri ogerskem kralju“
Karia Brady-ja na Dunaja l. Fleisch-
markt 1

obče izkušeno in poznato zdravilo, ki
očišča in okrepuje želodec, če je pre-
bava motena in sploh pri želodčnih
bolečinah.

Cena steklenic . . 40 novč.
Dvojna steklenica . 70 novč.

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se
moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Pazi
naj se torej pri kupovanju na goreno varstveno
znamko s poppisom C. Brady in naj se za-
vrne vse kot nepristne, ako nimajo te znamke in
podpisa C. Brady.

Kapljice za želodec lekarnarja
C. Bradyja

(prej Marijacejske kapljice za želodec)

so shranjene v rudihih nagubanih skatljah in
imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske
(kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti

podpis C. Brady

Deli so navedeni.

Kapljice za želodec se pristne dobivajo v
vseh lekarnah. (1680-16)

Lepo stanovanje

v novih Gorupovih hišah na Rimski cesti,
popolnoma osušeno, obstoječe iz 2 velikih
sob in pritliklin, se zaradi odpotovanja takoj
ali pa za majnikov termin odda.

Več se poizve istotam Rimska cesta
št. 9, sob. št. 3, v parterju. (601-2)

Vabilo

na

izredni občni zbor

posojilnice v Zagorji ob Savi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bode vršil

na belo nedeljo, 9. aprila 1899

ob 1/4. uri popoludne

v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za leto 1998.
3. Prememba pravil.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Razni nasveti.

Zagorje ob Savi, dne 30. svečana 1899.

(620) Načelstvo.

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14

priporoča svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanjakega jekla,
alpake ali alpake-srebra priv. dunajske to-
varne „W. Bachmann & Comp.“

Na izbero so tudi

žlice iz alpake, 12 kom. od gl. 4-30 naprej.

žličice „ 12 „ „ 2-20 „

Namizni svečniki

iz alpake, čisto bele kovine,

par 21 cm visokih gl. 2- „

„ 23 „ „ 2-30 „

„ 25 „ „ 2-40 „

Prav cenó se dobé noži in vilice z roženim

(590-3) ali koščenim ročajem.

Na blagovoljno znanje!

I. hrvatska trgovina z vinom in žganjem

na debelo in drobno

glavna zaloga na Glincah

(v hiši gospé Plautz)

počastuje se p. n. častitemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da je

otvorila

podružnico v Ljubljani na Starem trgu št. 30

kjer se bodo prodajala razna

hrvatska vina v steklenicah
od navadnega namiznega vina do najfinejšega
desertnega vina

ter hrvatska

slivovka, tropinovec, droženka
po najnižjih cenah.

Da bode p. n. častitemu občinstvu priličneje, uvedli smo,
da se pri odvetju najmanj 6 steklenic pošiljatev na dom izvrši
brezplačno ter se steklenice razposodijo.

Zagotovljamo, da bodemo prodajali vedno le pristna vina
ter žganja in se povsem trudili, cenjene zaupanje si pridobiti s po-
šteno ter točno postrežbo. (616-1)

Preklic.

Podpisanec prekličem s tem,
da sem gospodično Marijo Rus,
natakarico pri gostilničarju Ma-
tevu Ravnikarju, po nedolžnem
tatvine obdolžil.

(623) Jožef Petauer.

Spreten

vrtnarski pomočnik

izurjen v vseh v to stroko spadajočih delih,
star 21 let, išče službe kot pomočnik ali
samostojno.

Ponudbe naj se blagovole pošiljati pod
„Vrtnarski pomočnik 33“ na upravništvo
„Slov. Naroda“. (613-1)

Najfinejša vina

iz c. kr. dvorne kleti na Dunaji

razno

velikonočno blago, bonbone, pince
itd. priporoča (402-10)

Rud. Kirbisch

slasčičar, Kongresni trg, Ljubljana.

Največje skladišče

raznega semena

in sicer

velikanske pese

potem nemške, štajerske, inkarnat, tur-
ške in travniške detelje, raznih vrst pes-
nega semena, splošno znano kot najbolja
krma za živino; travnega semena za suhe,
mokre, peščene in glinovite travnike; velika
izbera semena za salato, kumare, peter-
šilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge
vrste semena za zelenjad. — Proseč
mnogobrojnega poseta

(311-12) Peter Lassnik.

Dunajski modelni klobuki

za dame in dekleta najnovejše

v največji izberi po najnižjih cenah.

Klobuki se vzprejemajo v snaženje in modernizovanje in se računi
najnižja cena. (604-2)

Paulina Rechnagel

Mestni trg št. 3.

Karol Rechnagel

Mestni trg št. 24.

Najnižje cene.